

Új film

Sz.nes, szinkronizált francia film. Írta és rendezte: Claude Chabrol. Fényképezte: Jean Robier. Zene: Michel Ganot. Főbb szereplők: Jean Poiret, Jean-Claude Brialy, Bernadette Lafont.

Valamikor nagyon régen, a hatvanas évek elején-közepén még úgy ment a dolog, hogy jó egy hétre előre tudta boldog-boldogtan, mi következik. Tudta Rózi néni, ki naponta kissámliján üldögélt a kapuban télen—nyáron, tudta Dabis úr, a szomszéd lakó, Vera, a tizenhat éves bombázó a másik házból, sőt még Pista, az évtizedek óta részeg fuvaros is, aki úgy hozzátartozott a Szatymazi utcai bolt előtt pompázó tájképhez, mint a por vagy a gázgyár bűgása. És mivel mindenki tudta, hogy bizonyos nap bizonyos órájában a tévében *Angyal*, rókusi köznyelven a Templomos Simon következik, hát kellőképpen föl is készült a nép. Kissámlikkal, olcsó rúzzsal meg borosüvegekkel, ki hogyan. Nagyjából tudták, mire számíthatnak. Angyal olyan volt, amilyen. Mindig. Így edződtünk krimire.

Csak hogy azóta a világ krimiviszonylatban is annyit változott, mint mondjuk a gépkocsi-karosszériák az 1908-as Fordtól a 88-as Suzukiig. Krimi, magyarul bűnügyi történet címén már oly totális mindenevőknek kalkulálnak bennünket az adagolók, hogy ószintén szólva azon sem csodálkoztam túlságosan, hogy a *Lavardin felügyelő* című opusz oly ijesztően rossz história, amilyen.

Hogy az unatkozó szép-asszony a főhős felügyelő régi ismerőse (szerelme), még a legkisebb baj. Ez csak unalmas és sematikus séma. Viszont, hogy az egész történet a teljes valóságértelmezéstől a könnyen kiszámítható, végül már abszolút hirtelen végkifejletig ennyire unalmasan, ennyire nivótlanul, a feszültségteremtés minimumának ennyire feltűnő hiányával csörgedeznek, mindössze a figurák „eredetiségére” (értsd: a jobb sorsra érdemes színészek kitűnő játékára) alapozva — nos, az bizony legalább annyira lehangoló, mint egy szürke, nyirkos december eleji délelőtt, úgy a hét legelső napjainak valamelyikén. Lavardin felügyelő öszülő, markáns, és stilusa persze lezser, mind-

azonáltal számomra ijesztően enerválnak tűnt. Nem is esoda: a nyugati dekadencia számtalan kinos jelével volt környékezve szegény, a bigottan katolikus áldozat aljas, szájnyalogató élvhajász, sógorai pláne több mint gyanúsak, az egyik úgy tesz, mintha meghalna, holott rejtélyes (elmebaj!) okból évek óta egy partra tolt bárkán tengeti életét, a másik meg részint homoszexuális, részint emberi szemeket preparál, pontosabban szemeket ábrázoló bizsuféléket eszközöl. Ennyi bizony, lásuk be, eléggé sok egy öszülő úrnak. Nekünk meg pláne, hiszen hol vagyunk már attól, hogy tudhatnánk, mire számíthatunk. Csak akkor legalább az originalitás némi halvány nyomaiban részletnének bennünket. Így viszont csupán nosztalgikus melabúval révedhünk vissza Angyalra, Rózi néni, Dabis úr, Vera, Pista és a többiek józan ítéletalkotásában, fejlődőképességében no meg esetleges forradalmi indulatában bízva. Melankolikus szomorúsággal gondolva a jó néhai Templomos Simonra, mint egy időszódó, öszes úr daliás ifjúkorának pajzán pajkosságaira.

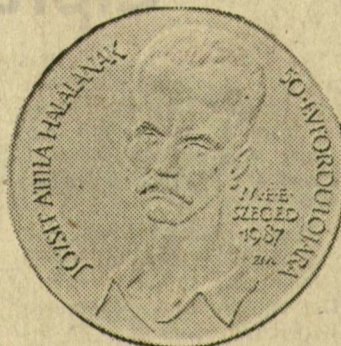
Domonkos László

Már fél évszázada...

József Attila-emlékérem

A mai napon immáron fél évszázada a rettenetnek: ma ötven esztendeje, hogy a Költő, az évszázad egyik legzseniálisabb magyar elméje, nemcsak legújabbkori irodalmunk, de az egyetemes irodalom egyik legnagyobb poétája, ama bizonyos szárszói tehervonat kerekéi alatt lelte meg hazáját, a földet, „hol nevemet hibátlanul írják fölém, ha eltemet, ki eltemet.”

József Attila halálának 50. évfordulóján emlékéremet jelentetett meg a Magyar Éremgyűjtők Egyesületének megyei szervezete: a kétoldalas, bronz- és ezüstváltozatban készült (az ezüstérem súlya 36 gramm, finomsága 835 ezrelék), 42,5 milliméter átmérőjű érmét Fritz Mihály szegedi szobrászművész tervezte, alkotója Szabó Géza, ugyancsak szegedi ötvös-mester.

Az érem előlapján József Attila portréja látható, „József Attila halálának 50. évfordulójára” körirattal és MEE — Szeged — 1987. megjelöléssel, alatta az alkotóművész szignója. A hátlapon a költő nevét viselő tudományegyetem központi épülete, oldalnézetben, alatta a költő életének utolsó esztendejében írott *Születésna-*

pomra hires befejező sorai: „En egész népemem fogom / nem középiskolás fokon / táni- / tani.”

Az emlékérem mindkét változatát a gyűjtőkön kívül is bárki megvásárolhatja a szegedi éremgyűjtők minden héten szerdán és vasárnap a Juhász Gyula Művelődési Központban megrendezett klubfoglalkozásain.

D. L.

Még mindig a kábeltelevízióról

Az újságíró-tévéző, a Szekla és a Gelka vezetője, a lakásszövetkezet elnöke és egy OTP-közösség képviselője után most — az ötödik fordulóban — a városi televízió vezetője kér szót — röviden szólva: 25 forintos vitában. E vélemény közreadásával lassanként elérkezettnek látjuk az időt arra, hogy lezárjuk az eszmecsere a kábeltelevízió használati díjáról, s mindarról, ami ezzel együtt szóba került. Úgy véljük, már összefoglalhatók a tanulságok. Következzék hát előbb Pavlovits Miklós írása.

»Lépcsőházaktól az újságokon át, a helyi rádió és városi televízió nyilvánosságáig: áll a vita a 25 forintos díjról.

Lám, ez a nyilvánosság demokratizmusa. De, mint minden demokratikus fórumon, úgy az eddigi hangadók sem az elfogulatlan valóság tükrözőjeként adták közre véleményüket, hanem saját érdekeiket képviselték. Látszólagos érdekeiket persze, hiszen az alapvető probléma e tárgykörben nem az, hogy drága vagy sem ez a 25 forintos jelhasználati díj, s vajon jól járnak-e azok a polgárok, akik ezért az összegért részesülhetnek a szegedi kábeltevé áldásából (jelenleg néhányan éppen nem áldásnak érzik), vagy pedig részedés áldozatai. A probléma sokkal inkább az, hogy értik-e az érdekeltek, mi is ez a 25 forint, s mit is szolgál?

Nézzük hát sorra a tényeket!

Egyfelől, a városi tanács közel tízmillió forintért létesített egy kábelrendszert, amely a technika mai szintjén sokkal fejlettebb, mint az eddigi nagyközösségi antennarendszerek bármelyike. Húsz csatorna jelének továbbítására alkalmas, tehát az eddigi általános használat, két magyar, két-három jugoszláv és román adók vétele mellett, továbbítani tudja (máris) a szovjet műhold és a városi tv műsorait, illetve a jövőben a nyugati műholdak adásainak átvitelére is lehetőséget kínál.

E rendszer működtetése, karbantartása, nyilván, drágább, mint a kisebb, házi rendszereké. Kezelőjének adót kell fizetnie, fejleszté-
nie kell, a posta is pénzt kér a kábelcsatornák használatáért. Nem arról van szó tehát, hogy csak a régi házerősítőket kell javíthatni, hanem az egész rendszer műszaki színvonalát kell folyamatosan karbantartani. Tartalékolni szükséges anyagokat a bővítésre, technikai megújításra, és a házakban levő, öreg, elavult erősítőberendezések folyamatos felújítására is.

Az ellenzék egyike-másika azt vallja: ezek a házerősítők jók. Mert hisz tíz éve, nyolc éve, hat éve szolgálják a tévézők bekéjét — már ahol. De vajon jók-e ahhoz, hogy egy sokkal modernebb, korszerűbb rendszer finomabb és bonyolultabb jeleit a romlás nélkül továbbítsák a lakásokba?... Bizony, nem...

És itt van a másik sarkalatos kérdés: majd akkor fizetünk, ha jó lesz a kábeltevénkben a kép és a hang? De vajon miért rossz most, vagy éppen miért romlott?... Azért, mert a rendszer rosszul tervezett, hibás; vagy azért, mert technikaiilag (erkölcsileg, a valóságban) elavultak a házakban az erősítők, elvagták, rosszul toldották meg az épületek között a kábeleket, és így tovább?

Valószínűleg ezért, az az OTP-társasházi képviselő jár talán a legközelebb az igazsághoz (írjuk ide a nevet, nem fantomnézről van szó: Orosz József, Juharfás

utca 4.), aki a nyilvános tévévitát követően telefonált a stúdióba, és a következőket mondta: „Mi tisztában vagyunk azzal, hogy itt jelentős korszerűsítésről van szó, amely a mi érdekeinket szolgálja. Csak akkor lesz jó a vétel a körzetünkben, ha követelhetjük a saját berendezéseink (házerősítők, helyi csatlakozások stb.) megfelelő műszaki színvonalát. De kitől követelhetnénk most, amikor senki nem tartozik nekünk felelősséggel?... Ezért mi már holnap szeretnénk fizetni a 25 forintos jelhasználati díjat, szerződéses kapcsolatba akarunk kerülni mielőbb az üzemeltetővel, hogy bevasal-
hassuk rajta azt, amit a kábelrendszer tud: jó minőségű képet és hangot valamennyi csatornán és rádió-sávon. Hiszen e nélkül „csáki szalmája” a rendszer, mindenki csak szónokol, másra mutogat, de nem tesz semmit.”

Persze, nem a Juharfás utcaiak az egyedüliek, akik így gondolkodnak, tudván, hogy az a 25 forintos havi díj, amiért tíz-tizenkét tévéprogramot kaphatnak majd a jövőben, igazán nem sok. Hiszen a hét végén, egy sajtótájékoztatón is kiderült: a műholdak egy-egy vételi csatornáján a jelbővítésért a Magyar Posta 6-7, azaz hat-hét forintot kér... Szorozzunk, számoljunk egy kicsit!

Célja a szorosán vett érdeklődési körön túlmenően szinesíteni, gazdagítani Makó szellemi életét, lehetőséget teremteni a helyi alkotói törekvések még szélesebb körű kibontakozásához.

Ezt a célt tárgyi, textológiai gyűjtő- és elemzőmunkával, a kutatók és tisztelők közötti kapcsolattartás szervezésével, eredményeik megismerésével, hagyományápoló tevékenységgel, pályázatokkal, irodalmi estek, kiállítások és ünnepélyek rendezésével kívánja elérni.

Az előkészítő bizottság (Sarró Ferenc tanácselnök, Lantos István, a városi pártbizottság titkára, Forgó István nyugalmazott tanács-

elnök, Gyarmati András, a HNF városi bizottságának titkára, Tóth Ferenc, a József Attila Múzeum igazgatója és Domokos László, a József Attila Könyvtár igazgatója) a társaság alapítójaként december 19-én, szombaton délelőtt 10 órára tüzte ki.

Mindazok, akik a társaság megalapításához és munkájához segítséget kívánnak nyújtani, a következő címen jelentkezhetnek: Makói Városi Tanács művelődési osztálya (Lenin tér 22., telefon: 12-255/129), József Attila Múzeum (Felszabadulás u. 4., telefon: 12-540), HNF városi bizottsága (Szabadság tér 3., telefon: 12-803).

Erdei Ferenc Társaság alakul Makón

A Makói Városi Tanács felhívást tett közzé azzal a céllal, hogy minél többen nyújtsanak segítséget az *Erdei Ferenc Társaság* megalapításához.

A társaság célja: Erdi Ferenc szellemi hagyatékának összegyűjtése, emlékének ápolása. Annak elősegítése, hogy munkásságának előremutató értékei társadalmilag hasznosuljanak, személyiségének példamutató elemei — elsősorban ifjúságunk körében — ismertté és vonzóvá váljanak. A társaság arra törekszik, hogy Erdi Ferenc eszmei örökségét tágabb szellemi környezetéhez tartozókéval (*Veres Péter, Darvas József, Feja Géza, Németh László*) együtt ápolja.

Az értékelés élére mindenképpen Gurbán János kívánczik. A fiatal énekes szerepről szerepre fejlődik, egyre szebben, teltebb hangon énekel. Nagy utat tett meg első főszerepétől, Alföldtől kezdve Gurbán. Több olyan figurát is életre keltett, amelyek idegenek egyéniségétől (Escamillo, Hollandi). Ezekben a szerepek szempontjából alakításai vitathatók voltak, de kétség-telenül jól szolgálták művészi kibontakozását. Igorként szerencsére nem kell erőszakot tennie egyéniségén. Az ő hercege bensőségesebb, árnyaltabb, mint *Németh József*. Jaroslavnától való búcsújában gyönyörű pianókat énekel. *Bajtay Horváth Ágota* nem annyira a hercegnőt, mint inkább a szerelmes asszonyt hangsúlyozza. A statikus szerepben nem érzi igazán jól magát, nem véletlen, hogy a legdrámaibb pillanatban, a bojárókkal való jelenetben a legjobb. *Vajk György* daliás Vladimir, eséllyel pályázik Kocsakovna (ebben a felállításban is *Erdélyi Erzsébet*) szerelmére. A hang azonban gyakorta változtatja színét, a dallamívek sem elég simák. A fiatal művész utóbbi fellépéseiből azonban úgy tűnik, tehetsége természetesebben érvényesül a karakteresebb figurákban (mint például az

Színházunk művészi erejét, jelentős tartalékaikat mutatja, hogy az Igor hercegen két, egymással csaknem egyenrangú, de mindenképpen méltó szereposztást tudott kiállítani. Nem kis dolog ez, sem abból a szempontból, hogy a három főszerep meglehetősen nehéz, de azért sem, mert összesen tíz szót kell kiosztani, és még a legrövidebb is jelentős énekesi-színészi feladat.

Igor másik szereposztásában Jeroska). Galickij ezúttal is *Andrejesik István* volt. A szerepre kijelölt másik művészek, *Egri Lászlónak* (*Szakály Péter* hosszabb be-

tegsége miatt) a vándorműzsiszka szerepébe kellett beugrania — egyéni színekkel, nagy játékedvvel formálta meg. Élete első jelentős szövegfeladatában figyelemre méltó karakterizálóképességről tett tanúbizonyságot *Nagy János*. A simulékony, puha léptű *Ovrlurt* jól közvetíti *Fekete Imre* könnyű hangja. *Kenesey Gábor* jól éneklí áriáját, de azzal, hogy komoly Kocsak próbál lenni, kielezi a figura ellentmondásosságát.

Molnár László biztos kézzel fogja össze a hatalmas anyagot. Különösen a poloveci táncokat adta elő erőteljesen.

A produkció legnagyobb nyeresége a kitűnő zenekari teljesítmény, és a két, csaknem egyenértékű, minimálisan kompromisszumos szereposztás.

Márok Tamás

Szállodai kedvezmények

Az idén is meghirdetik kedvezményes ajánlataikat a téli, kora tavaszi szezonra a hazai szállodák — jelentették be a Magyar Szállodaszövetség szerdai sajtótájékoztatóján.

Budapest, valamint 81 vidéki város és község 143 szállodája 300 programajánlattal várja a belföldi vendégeket, a szokásosnál olcsóbban, több helyütt 50 százalékos kedvezménnyel. A programok választéka, és az engedmények fajtája rendkívül

széles körű. Akad olyan szálloda, ahol a szobák a hétvégeken, s van több olyan is, ahol egészen hűvös naponta féláron vehetők igénybe. Több helyütt egy-, vagy kéthetes, esetenként két-három napos hétvégi programot kínálnak a szokásosnál olcsóbban. Néhány gyógy-szállóban a nyugdíjasoknak ajánlanak kedvezményes üdülési lehetőségeket, másutt a gyermekes családoknak adnak engedményt az árákból. A szállodák egy részében a szervezett csoportoknak is olcsóbban számítják a szobákat és az étkezést, s ha van termál-fürdő, a napi belépőjegyeket is.

Az ország 39 utazási irodájának 400 kirendeltségén részletesen informálják az érdeklődőket a kedvezményes lehetőségekről. A tájékozódást segíti a Turizmus című újság most megjelent külön kiadása is, amely 100 ezer példányban látott napvilágot, s szállodánként tartalmazza a tudnivalókat a kedvezményekről, az igénybe vétel módjáról.

A tájékoztató felhívta a figyelmet az idei kedvezményes akció egy „szépséghibájára” is: az adórendszer változása miatt 1988. január 1-jétől a szállodai szobaárak is emelkednek, s jelenleg még nem lehet tudni, hogy a meghirdetett kedvezményes árakat — amelyeket a jelenlegi tarifák alapján kalkuláltak — tartani tudják-e a vállalatok.